
Polonistyka za granicą

Biuletyn Polonistyczny 1/3, 69-77

1958

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

- Wł.Reymont - Pisma. Opracowują: Red. naukowy Z.Szweykowski, Tomasz Jodełka i Irena Orlewiczowa. Przewidziane na dwadzieścia kilka tomów, z których 5 złożono do PIW-u. Każdy tom będzie opatrzony obszernym komentarzem filologicznym /autografy, pierwodruki w czasopi-smach, wydania książkowe, odmiany tekstu/.
- T.Rittner - Nowele. Przygotowuje A.Polakowska.
- G.Zapolska - Pisma zebrane, 12 tomów. Redaktor naukowy E.Korzeniowska. Ossolineum. Wydanie naukowe. /Por. szczególowa informacja wyżej, w notatce pt.: "Z prac Działu Historii Literatury Polskiej XIX-XX w." s. 17/
- W.Sieroszewski - Dzieła - 20 tomów. Wydawnictwo Literackie.

POLONISTYKA ZA GRANICĄ

Redakcja Biuletynu Polonistycznego rozpoczyna druk informacji o polonistyce za granicą. W niniejszym zeszycie publikujemy w porządku alfabetycznym /A - J/ część pierwszą informacji. Zasób informacji oparto głównie na materiałach zebranych w Biurze Międzynarodowych Kursów Polonistycznych przy Uniwersytecie Warszawskim. Redakcja zdaje sobie sprawę z tego, że materiały te nie są ani kompletne, ani w pełni ścisłe czy aktualne. W miarę możliwości skontrolowano je i uzupełniono. Mimo to najpewniej nie udało się ustrzec błędów czy niedokładności. Redakcja zwraca się z prośbą do zagranicznych ośrodków naukowych oraz do samych pracowników naukowych czynnych na polu historii literatury polskiej i nauk pokrewnych o nadsyłanie szczegółowych informacji o własnych pracach bieżących. Informacje te będziemy publikować w Biuletynie.

Austria

Wiedeń

W ramach Wydziału Filologicznego Uniwersytetu istnieje Institut für Slavische Philologie und Altertumskunde. Kierownik Instytutu - prof. R u d o l f J a g o d i t s c h /slawistyka, głównie rusycystyka; czynny również w zakresie polonistyki, autor rozdziału o literaturze polskiej w "Die Gegenwartsliteratur der europ. Völker" 1939 oraz artykułu "A.Mickiewicza w języku niemieckim /przegląd historyczno-bibliograficzny/". Nauka Polska, 1955, IV.

Prof. R o g e r F o r s t - B a t a g l i a jest wykładowcą języka polskiego i literatury polskiej. Zajęcie obecnie nie prowadzi.

Lektorem języka polskiego jest O t t o F o r s t - B a t - t a g l i a.

Asystent G ü n t h e r W y t r z e n s - po ogłoszeniu pracy "Adam Mickiewicz, der grosse Dichter der polnischen Nation", Wien 1955, oraz artykułu o literaturze polskiej w encyklopedii "Die Weltliteratur", Wien 1953-1955, pracuje nad polską częścią przygotowywanej pracy zbiorowej "Slavische Geisteswelt".

Instytut wydaje rocznik "Wiener Slavistisches Jahrbuch" /dotąd 5 roczników/ oraz Ergänzungsbände /dotąd 3 tomy/.

Innsbruck

W ramach Wydziału Filologicznego Uniwersytetu istnieje Institut für vergleichende Sprachwissenschaft, obejmujący m.in. sekcję filologii słowiańskiej.

Kierownik Instytutu - J o h a n n K n o b l o c h. Problemami literatury polskiej interesuje się prof. H a n s H a l m.

Graz

Na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu istnieje Institut für Slavistik, którego kierownikiem jest prof. J o s e p h M a t l.

Lektor języka polskiego R o m a n S t a s z k o.

Prof. M a t l zajmuje się m.in. problemami komparatystycznymi, interesuje się również zagadnieniami literatury polskiej. Por. jego prace "Antiken Gestalten in der Slavischen Volks- und literarischen Überlieferung" oraz "Deutsche Volksbücher bei den Slaven". Napisał również artykuł "Über Mickiewicz europäische Bedeutung".

R. A i t z e n m ü l l e r jest autorem recenzji polskich prac z dziedziny dialektologii.

B e l g i a

Bruksela

W ramach Wydziału Filologicznego Uniwersytetu istnieje Institut de Philologie et d'Histoire Orientales et Slaves, którego kierownikiem jest prof. C l a u d e B a c k v i s, autor m.in. książki: "Un grand poète polonais du XVIIIe siècle Stanislas Trembecki", Paris 1937, oraz "Le dramaturge Stanislas Wyspiański",

Paris 1952. Prof. Backvis opracowuje dla "Revue des Etudes Slaves" /Paryż/ kronikę prac naukowych w zakresie historii literatury polskiej.

Sekcja Słowiańska Instytutu prowadzi wykłady:

1. Cywilizacja i ustroj narodów słowiańskich /wykład poświęcony kolejno poszczególnym zagadnieniom ustroju i myśli politycznej Polski przedrozbiorowej/,

2. Historia literatur słowiańskich /w obrębie której wykład o poszczególnych epokach literatury polskiej lub monograficzny wykład o twórczości poszczególnych pisarzy polskich/,

3. Monograficzny wykład o pisarzach polskich XVIII w.

Obok tego zajęcia z historii polskiej krytyki literackiej.

Lektorat języka polskiego prowadzi M a r i a n P a n - k o w s k i.

W r. 1957 prof. B a c k v i s prowadził następujące wykłady:

1. Sejm i polska myśl polityczna w. XVI,

2. "Ustęp" III cz. "Dziadów" a "Jeździec Miedziany" Puszkina,

3. Pieśni J. Kochanowskiego.

Instytut wydaje "L'Annuaire de l'Institut de Philologie et d'Historie Orientales et Slaves" /dotąd 14 tomów/.

Liège

Prof. C h a r l e s H y a r t prowadzi zajęcia poświęcone slawistyce ogólnej. Przewiduje się uruchomienie w najbliższej przyszłości lektoratu języka polskiego.

Bułgaria

Sofia

Katedra Językoznawstwa Słowiańskiego

Kierownik - prof. I w a n L e k o w /wychowanek Uniwersytetu Jagiellońskiego/. Autor licznych prac z zakresu filologii słowiańskiej, w których uwzględnia również problemy języka polskiego. W r. 1944 wydał pierwszy słownik polsko-bułgarski. Jest redaktorem Słownika polsko-bułgarskiego przygotowywanego przez Bułgarską Akademię Nauk. Wydał antologię współczesnych pisarzy polskich. Przygotowuje do druku antologię tekstów słowiańskich obejmującą również teksty polskie. Napisał kilka artykułów o Mickiewiczu i bułgarskich przekładach jego utworów. Wykłada

od 20 lat historię języka polskiego, gramatykę opisową współczesnej polszczyzny i gramatykę porównawczą języków słowiańskich.

Doc. C w e t a n a W r a n s k a w swoich pracach dotyczących folkloru uwzględnia również materiały polskie.

Doc. I w a n D u r i d a n o f w ramach językoznawstwa słowiańskiego zajmuje się również językoznawstwem polskim.

Lektorat języka polskiego prowadzi Teresa D ą b e k - W i r g o w a.

Katedra literatur słowiańskich. Kierownik: prof. E m i l G e o r g i j e w. Zajmował się polsko-bułgarskimi więzami literackimi w epoce A. Mickiewicza. Wykłady z historii literatury polskiej prowadzi doc. K u j o K u j e w, autor m.in. pracy "Konstantyn Kostenecki w literaturze bułgarskiej i serbskiej", Kraków 1950.

Czechosłowacja

Praga

1. W ramach Czechosłowackiej Akademii Nauk istnieje Slovanský Ustav ČSAV, Kierownik Instytutu - prof. J u l i u s D o - l a n s k y.

W obrębie Instytutu - pracownia słownika polsko-czeskiego. Kierownik - K a r e l O l i v a, autor pracy o czeskich tłumaczeniach "Dziadów" Mickiewicza; pracuje nad konfrontacją systemu leksykalnego języka polskiego i czeskiego.

Historią literatury polskiej w Instytucie zajmują się - pod kierunkiem prof. K r e j č i e g o - J. B e č k a i aspirant A. M e š t a n.

2. Katedra Slawistyki Uniwersytetu. Kierownik Katedry - prof. K a r e l H o r á l e k.

Historią literatury polskiej zajmuje się prof. K a r e l K r e j č i, autor m.in. szeregu rozpraw o Mickiewiczu, Prusie, Sienkiewiczu; wydał prace: "Historia literatury polskiej" oraz "Polska literatura ve virech revoluce".

Asystenci: O. B a r t o š, zajmujący się literaturą polską w XIX i XX w.; T. B e š t a, językoznawstwo polskie; L u b o š Ř e h á č e k, aspirant J a n P e t z.

Lektorat języka polskiego prowadzi i zajmuje się zagadnieniami metodyki nauczania języka polskiego I z a Š a u n o v a.

Bratisława

W ramach studiów filologicznych na Uniwersytecie obrać można język polski jako przedmiot poboczny. Zajęcia z języka polskiego i historii literatury polskiej prowadzi H a l i n a I w a n i c k a. Problemami językoznawstwa polskiego zajmuje się asystent F. B u f f a.

Brno

Na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu istnieje Katedra Sławistyki. Kierownik Katedry - prof. J o s e f K u r z. Asystenci: J i r i K r y s t y n e k, pisał o Zegadłowiczu, o Miriamie-Przesmyckim, o motywie Ondraszka w literaturze polskiej i czeskiej. Pracuje nad problemem wpływów polskich na literaturę czeską w latach dwudziestych XX w.; J a r o s l a v B a u e r, językoznawstwo polskie; J a r m i l P e l i k a n, historia literatury polskiej.

Ołomuniec

Katedra Sławistyki Wyższej Szkoły Pedagogicznej. Kierownik Katedry - prof. I s a c e n k o. Polonistyką zajmują się: w zakresie językoznawstwa asystenci: J. D o m b e r s k ý, K. L a n c o w á, B. T é m a, E. L o t h e; w zakresie historii literatury polskiej asystenci: J. K o r z e n n y, H. J e c h o w á. Lektor języka polskiego - C. P i e r n i k a r s k i.

Dania

Kopenhaga

Przy Uniwersytecie istnieje Slaviske Institut. Kierownik Katedry Filologii Słowiańskiej - prof. C a r l S t i e f.

Lektor języka polskiego - R o m a n a H e l t b e r g.

Problemami językoznawstwa polskiego zajmuje się m.in. adiunkt K r i s t i n a N e t t e b e r g oraz asystentka E l s e W e r t h - N e u h a r d i bibliotekarz P o u l F l a n d r u p.

K.N. N e t t e b e r g jest autorką pracy "Études sur le verbe polonais".

Aarhus

Przy Uniwersytecie istnieje Slaviske Institut, którego kierownikiem jest prof. A d. S t e n d e r - P e t e r s e n, autor m.in. prac: "O komediach szkolnych Fr.Bohomolca", Heidel-

berg 1923, o teatrze jezuickim, 1931, oraz licznych prac z zakresu historii literatury rosyjskiej. Prof. Stender-Petersen, jest naczelnym redaktorem ogólnoskandynawskiego pisma "Scando-Slavia" /w językach: niemieckim, angielskim, francuskim, rosyjskim i polskim/ oraz przewodniczącym Stowarzyszenia Sławistów Skandynawskich.

Asystent: H a n s C h r i s t i a n S ö r e n s e n.
Problemami historii Polski zajmuje się asystent K n u d
R a h b e k S o h m i d t.

Finlandia

Helsinki

Problemami historii literatury polskiej zajmuje się na Uniwersytecie E i n o N i e m i n e n. Językiem i literaturą polską interesuje się również kierownik działu słowiańskiego Biblioteki Uniwersyteckiej S u l o H a l t s o n e n.

Francja

Paryż

Institut d'Etudes Slaves przy Uniwersytecie. Kierownik Instytutu - prof. A n d r é M a z o n. Polonistyką zajmuje się również prof. E t i e n n e D é c a u x. Instytut jest ośrodkiem badań naukowych, nie prowadzi natomiast zajęć dydaktycznych.

Na Wydziale Filologicznym Sorbony kurs literatury polskiej prowadzi prof. J e a n F a b r e, autor m.in. pracy "St. Auguste Poniatowski et l'Europe des lumières", Paris 1952.

École Nationale de Langues Orientales Vivantes.

Język polski wykładają: prof. E. D é c a u x oraz lektor M a r i a S z u r e k - W i s t i /zarazem sekretarz Polskiej Stacji Naukowej PAN; autorka książki "Miriam - tłumacz", Kraków 1937, pracuje nad rozprawą doktorską o kontaktach francuskich Mickiewicza/.

W uozelni tej jest jedyna w Paryżu Katedra języka polskiego oraz lektorat języka i kultury polskiej.

Prof. E. D é c a u x jest autorem prac: "Morphologie des enclitiques polonaises", Paris 1955, oraz "La braille dans les langues slaves, Paris 1956, a także szeregu artykułów z zakresu językoznawstwa polskiego i recenzji prac polskich. W przygotowaniu

współ z doc. J. Trypućko /Uppsala/ - edycja krytyczna słownika łacińsko-niemiecko-polskiego Franciszka Mymera /1528/.

Institut d'Études Slaves wydaje kwartalnik "Revue des Études Slaves" /redaktorzy: Paul Boyer, André Mazon, André Vaillant/.

Język polski wykładany jest w następujących uniwersytetach francuskich.

- Aix-en-Provence - prof. P a u l C a z i n, autor m.in. monografii "Le prince-éveque de Varmie Ignace Krasicki", Paris 1940; tłumacz "Pana Tadeusza", Paska, Norwida, Reymonta i innych pozycji z literatury polskiej.
- Bordeaux - G e o r g e s L u c i a n i, profesor języków i literatur słowiańskich; lektorat języka polskiego prowadzi U l a t o w s k a - M i c i Ń s k a.
- Grenoble - lektor języka polskiego - B e r n a r d H a m e l, tłumacz kilku polskich prac historycznych, autor słownika polsko-francuskiego.
- Lille - prof. M a x i m e H e r m a n, autor pracy "Stanislas Przybyszewski - un sataniste polonais", Paris 1939 specjalność - języki i literatury słowiańskie;/ M. G o d l e w s k i - lektor języka polskiego.
- Lyon - M a r c e l l e E h r h a r d, prof. języka i literatur słowiańskich, Z. M a r k i e - w i c z - lektor języka polskiego /opublikował: "Grupa Medanu", Kraków 1939, "Zygmunt Niedźwiecki", Kraków 1947.
- Nancy - M a r k o v i t s c h - /języki i literatury słowiańskiej;/ C h. M o i s e - lektor języka polskiego
- Poulouse - E d m o n d M a r e k, lektor języka polskiego, autor prac o Kochanowskim i Ronsardzie oraz o Mickiewiczu w Anglii.
- Strasbourg - P i o t r K u n c e w i c z, lektor języka polskiego.

Holandia

Amsterdam

Na Uniwersytecie istnieje Seminarium Sławistyki. Kierownik - prof. C a r l L. E b e l i n g /językoznawstwo słowiańskie, głównie rusycystyka; wykłada również literaturę polską/.

Doc. T. E c k m a n - wykładowca języka polskiego; zajmuje się twórczością W. Potockiego, tłumacz "Sonetów" Mickiewicza; główne prace z literatury rosyjskiej.

Sławistyka wykładana jest - poza Amsterdamem - na uniwersytetach w Leiden i Utrecht; trzon studiów stanowi rusycystyka.

W Holandii istnieje "Stowarzyszenie Sławistów" /sekretarz - prof. C. E b e l i n g; przy Stowarzyszeniu lektorat języka polskiego prowadzi I d o t e r L a a n, tłumacz i autor artykułów popularyzatorskich.

W Amsterdamie wychodzi czasopismo sławistyczne "Analecta Slavica".

Izrael

Jerozolima

Na Uniwersytecie istnieje Seminarium Sławistyczne. Kierownik - prof. J. H. P o l o t s k y. Wykładowca języka polskiego - M o s h e A l t b a u e r, autor licznych prac z dziedziny językoznawstwa słowiańskiego, publikowanych od r. 1928 w czasopismach polskich, w Izraelu i w innych krajach; przygotowuje m.in. Słownik nazw biblijnych w języku staropolskim.

Jugosławia

Belgrad

W ramach Wydziału Filologicznego Uniwersytetu - Katedra języków i literatur wschodnio- i zachodniosłowiańskich. Kierownik - prof. R a d o v a n L a l i ć. Polonista - prof. D j o r d j e Ž i v a n o v i ć /wychowanek Uniw. Warszawskiego/, autor kilku prac z zakresu polsko-jugosłowiańskich stosunków literackich. Asystent S t o j a n S u b o t i n, autor pracy o powieściach serbsko-chorwaackich T. T. Jeża. Utrzymują żywy kontakt z naszymi placówkami polonistycznymi, publikują artykuły w jugosłowiańskich czasopismach literackich na tematy literatury polskiej.

Lektorzy języka polskiego - J a d w i g a Č e t i ć . oraz
S t a n i s ł a w K a s z y ń s k i /z Uniw.Łódzkiego/.

Poza Uniwersytetem w Belgradzie istnieją lektoraty języka polskiego: w Zagrzebiu - J. N o w i ń s k a i w Ljublianie - R. Š t e f a n o v a. Kierownik Instytutu Filologii Słowiańskiej w Ljublianie, prof. A n t o n S l o d n j a k, oraz prof. J o s i p H a m m z Zagrzebia żywo interesują się tematyką polonistyczną. Również inne placówki slawistyczne na uniwersytetach w Nowym Sadzie i Skoplje zmierzają do uruchomienia lektoratów języka polskiego. J u l i j a B e n e s i ć /zm. w r. 1957/ był w ciągu wielu lat czynny jako wytrwały popularyzator i tłumacz literatury polskiej, wydał Słownik chorwacko-polski, Zagrzeb 1949, i gramatykę języka serbsko-chorwackiego dla Polaków, W-wa 1939.

Polonistami z wykształcenia są: prof. Uniw. w Nowym Sadzie P e t a r D j o r d i j ó /wychowanek Uniw.Jagiellońskiego/ oraz K r e š i m i r G e o r g i j e v i ć z Uniw. w Belgradzie /autor wydanej w 1936 r. książki o przekładach ludowej poezji serbsko-chorwackiej na język polski/.